

Dosarul nr.3ra-493/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: D.Crigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: S.Iorgov, B.Bîrcă, E.Clim)

Î N C H E I E R E

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Rodica Dub și XXXX,
reprezentată de Rodica Dub,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub împotriva Instituției
Medico-Sanitare Publice Asociația Medicală Teritorială Botanica cu privire la
nesoluționarea în termen a cererii prealabile, repararea prejudiciului moral și
material,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de către Rodica Dub și XXXX, reprezentată de
Rodica Dub și a fost menținută hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 27 aprilie 2018, Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub a
depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Medicilor de Familie nr. 3
Botanica (în prezent Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală
Teritorială Botanica) cu privire la nesoluționarea în termen a cererii prealabile și
obligarea de a răspunde la petiție, precum și a vaccina copilul minor, repararea
prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată Rodica Dub în calitate de
reprezentant legal a minorei XXXX, născută la XXXX, a indicat că s-a adresat la
medicul de familie, din cadrul Centrului Medicilor de Familie nr. 3 Botanica,
pentru vaccinarea copilului minor, contra cancerului la col uterin (Papilom virus
uman, HPV), însă a fost refuzată, deoarece pot obține acest tip de vaccinarea doar
copii născuți în anul 2007.

La 16 februarie 2018, s-a adresat Centrului Medicilor de Familie nr. 3
Botanica, cu cerere prealabilă, prin care a solicitat vaccinarea minorei contra
cancerului la col uterin, însă răspuns în termenul legal nu a fost primit.

Au menționat că prin refuzul de a vaccina minora, Centrul Medicilor de Familie nr. 3 Botanica a discriminat minora XXXX, față de alte fete-minore, care au dreptul la vaccinul respectiv, deoarece discriminarea pe vârstă este interzisă expres prin art. 1 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității.

De asemenea, au susținut că Centrul Medicilor de Familie nr. 3 Botanica, a încălcat prevederile art. 8 din aceeași lege, care interzice discriminarea privind accesul la serviciile și bunurile disponibile publicului.

La fel, au relatat că prin refuzul de a vaccina minora, cât și prin refuzul de a-i acorda asistență medicală, Centrul Medicilor de Familie nr. 3 Botanica, a pus în pericol viața minorei, încălcând dreptul la viață, garantat de art. 2 CEDO.

Mai menționează că fiind expediată cererea prealabilă în adresa Centrului Medicilor de Familie nr. 3 Botanica, aceasta a rămas fără răspuns, astfel fiind încălcate prevederile art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994.

Au solicitat, obligarea Centrului Medicilor de Familie nr. 3 Botanica la vaccinarea minorei XXXX, contra cancerului la col uterin de ultima generație din contul Centrului Medicilor de Familie nr. 3 Botanica, încasarea de la Centrul Medicilor de Familie nr. 3 Botanica în beneficiul Rodicăi Dub a sumei de 1 006,95 de lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 2 000 de euro cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul XXXX a sumei de 10 000 de euro cu titlu de prejudiciu moral, încasarea în beneficiul Rodicăi Dub a dobânzilor de întârziere și a despăgubirilor materiale, pentru timpul irosit în mărime totală de 8 000 de lei.

Prin hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub împotriva Centrului Medicilor de Familie nr. 3 Botanica cu privire la nesoluționarea în termen a cererii prealabile, repararea prejudiciului moral și material.

La 15 iunie 2018, Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub au declarat apel împotriva hotărârii din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub și a fost menținută hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile Legii contenciosului administrativ, Legii cu privire la petiționare, Instrucțiunea pentru programarea vaccinilor pentru anul 2018 și realizărilor lor nr. 898 din 24 noiembrie 2017, aprobată prin Ordinul MSMPS din 24 noiembrie 2017 nr. 898, art., 5 alin. (1), 6 lit. c), e), h) ale Legii nr. 411 din 28 martie 1995 cu privire la ocrotirea sănătății, art. 1422 și 1423 ale Codului civil.

În această ordine de idei, Colegiul Curții de Apel Chișinău a remarcat că prima instanță just a conchis că declarațiile reclamantei precum că a fost încălcat termenul de examinare a cererii prealabile nu pot fi reținute, or, potrivit celor elucidate în cadrul examinării cauzei, s-a stabilit că în adresa XXXXX și Rodicăi Dub a fost expediat răspunsul la cererea prealabilă din 6 februarie 2018, în termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Colegiul instanței de apel a concluzionat că în speță, dovada expedierii a fost probată prin copia Registrului de evidență a documentelor ieșite 01-10 din 01-2018, fapt pentru care instanța de apel a respins acest argument.

Mai mult, Curtea de Apel Chișinău a remarcat că conform Ordinului MSMPS din 24 noiembrie 2017 nr. 898 „Cu privire la programarea vaccinărilor pentru anul 2018 și organizarea efectuării lor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.694 din 30 august 2017, a fost aprobată Instrucțiunea pentru programarea vaccinelor pentru anul 2018 conform Anexei nr. 1.

Astfel, din probele anexate la materialele cauzei, și anume, conform certificatului de naștere 2006500546493 NA-VI 0319837 a copilului minor XXXX (f.d.10), prezentat de către Rodica Dub rezultă că minora nu poate fi inclusă în lista fetelor care beneficiază de asigurarea gratuită pe parcursul anilor 2017 - 2018 cu vaccin contra infecției cu HPV, deoarece este din anul XXXX, or, conform ordinului MSMPS din 24 noiembrie 2017 nr. 898 „Cu privire la programarea vaccinărilor pentru anul 2018 și organizarea efectuării lor” vârsta fetelor beneficiare este de zece ani, născute în anul 2007 și în anul 2008.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a evidențiat că prima instanță corect a reținut că imunizarea este prerogativa statului Republicii Moldova, realizându-se prin intermediul organelor administrației publice centrale și locale de specialitate, în cazul de față prin intermediul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale căruia îi revine obligația directă de elaborare, promovare și realizare a politicilor statului în domeniul sănătății, iar IMSP AMT Botanica are obligația de executare a actelor directive menționate.

Referitor la repararea prejudiciului moral, instanța de apel a menționat că XXXX și Rodica Dub nu au prezentat anumite probe concludente care ar demonstra faptul cauzării prejudiciului moral, în vederea suportării de către acestea a unor suferințe psihice determinate de acțiunile Centrul Medicilor de Familie nr. 3 al IMSP, nu au indicat care drepturi personale nepatrimoniale i-au fost lezate și consecințele negative cu caracter nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite.

La 14 februarie 2019, Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub au declarat recurs împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, aceasta deoarece la emiterea acestora au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material, precum și a fost interpretată eronat legea.

XXXX și Rodica Dub au reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, precum și în cererea de apel.

A considerat că instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere arbitrară probelor, care au condus la soluționarea greșită a cauzei.

Recurente au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin referința din 15 aprilie 2019, Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Botanica a solicitat respingerea cererii de recurs.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normelor de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiu aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) Cod administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 noiembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 14 februarie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentelor cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Rodica Dub și XXXX, reprezentată de Rodica Dub, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva